

hiztegitxoak.eu

GUARANI

(grn)

EUSKARA

mba'éichapa;	kaixo
mba'éichapa nde ko'è	Egun on!
mba'éichapa nde ka'aru	Arratsalde on!
mba'éichapa nde pyhare	Gabon!
tereke porá ke	Ondo lo egin!
jajoechapeve	Agur!
jajuechapeve (similar a Adios)	Gero arte!
chembojeroviamina ko'ápe	Mesedezá€!
aguyje	Eskerrrikasko!
hêe/ nahániri	Bai/ Ez
mba'éichapa?	Zer moduz?
porá	Ondo!
¡ oi porá	Oso ondo!
¡ oi vai	Gaizki!
	Erdipurdí!
	Ni Antton naiz.
Che réra Anton	Zein da zure izena?
mba'éicha nde rera?	Nire izena Maitane da
Che réra Maitane	Nire izena Maitane da
¿mboý arýpa reguereko?	Zenbat urte dituz?
Aguereko mokói pa poapy ary. ¿ha nde?	Zenbat urte ditut. Eta zuk?
mamoyguápa nde ?	Nongoa zara?
Che aiko Basauripe.	Ni Basaurikoa naiz.
Buba oiko Senegalpe.	Buba Senegalpekoa da.
¿Moópa reiko?	Non bizi zara?
Aiko Aretxabaletape.	Ni Aretxabaletan bizi naiz.
Che (kyvy /reindy) oiko Elgetape.	Nire anaia Elgetan bizi da.
¿Re ñe`e kuaa euskara?	Badakizu euskaraz?
Hêe, sa'í.	Bai, pixka bat!
Sa'í, ñembo'euka.	Gutxi, ikasten ari naiz.
Moópa kuationa renda	Non dago liburutegia?
Ayuntamiento ykére.	Udaletxearen ondoan.

¿ moópa oi jakuaruha?	Non dago komuna?
	Dana zuzen
Akatúape	Eskuman
Asúpe	Ezkerrean
Yvate	Goian
Yvýpe	Behean
Hakykuépe	Atzean
Henondépe	Aurrean
	Taberna
	Harategia
So' o ñemuha	Arrandegia
Pira ñemuha	Liburu denda
kuatia renda	Epaitegia
tekojoja Rogá	Anbulatorioa
	Euskara elkarte
ñomopetei euskera ñe`e	Kultur etxea
Teko ombojoaju.	Zinema
ta'angamí	Gaztetxea
mitá roga	Ludoteka
	Dantzalekua
karamambe renda	Eliza
tupão	Meskita
ko ára	Gaur
kuêhe	Atzo
ko'író	Bihar
ko'ága	Orain
mboyye	Lehen
ríre	Gero
porá	Polit, eder

vai	Itsusi, zatar
he'í	Goxo
voi	Goiz
ka'aru	Berandu
ndahasýi	Erraza
hasýva	Zaila
tuicha	Handi
michí	Txiki
guaiguí (fem) tuja (masc)	Zahar
mitá	Gazte
heta	Asko
sa'í	Gutxi
michimi	Pixka bat
jái	Zabalik
oñemboty	Itxita
mbegue	Poliki
pya'e	Azkar
SA'Y	KOLOREAK
Hú	Beltza
Morotí	Zuria
Sayjá	Horia
Pytá	Gorria
pytá'yju	Laranja
hovy	Urdina
sa'yky	Berdea
	Marroia
pytãũ	Morea
pytangy	Arrosa

ARAPOKÓINDY	ASTEKO EGUNAK
Arakói	Astelehena
Araapy	Asteartea
Ararundy	Asteazkena
Arapo	Osteguna
Arapotei	Ostirala
Arapokói	Larunbata
Aratei	Igandea
JASY	HILABETEA
Jasyteí	Urtarrila
Jasykói	Otsaila
Jasyapy	Martxoa
Jasyrundy	Apirila
Jasypo	Maiatza
Jasypoteí	Ekaina
Jasypokói	Uztaila
Jasyapoapy	Abuztua
jasyporundy	Iraila
jasyapa	Urria
jasypateí	Azaroa
jasypakói	abendua

..... URTAROAK

araro'y	Negua
arapoty	Udaberria
arahaku	Uda
ro'y ñeppyrú / Araroguekúí	Udazkena
PAPAHA	ZENBAKIAK
Petei	Bat
Mokói	Bi
Mbohapy	Hiru
Irundy	Lau
Po	Bost
Potei	Sei
Pokói	Zazpi
Poapy	Zortzi
Porundy	Bederatzi
Pa	Hamar
Patei	Hamaika
Pakói	Hamabi
Pahapy	Hamahiru
Parundy	Hamalau
Papo	Hamabost
Papotei	Hamasei
Papokói	Hamazazpi
Papoapy	Hamazortzi
Paporundy	Hemeretzi
Mokóipa	hogei

Mokóipa petei	Hogeita bat
Mokóipa mokói	Hogeita bi
Mokóipa mbohapy	Hogeita hiru
	á€!
Mbohapy	Hogeita hamar
Mbohapy petei	Hogeita hamaika
Mbohapy mokó	Hogeita hamabi
Mbohapy mbohapy	Hogeita hamalau
	á€!
Irundy	Berrogei
Popa	Berrogeita hamar
Potei	Hirurogei
Pokóipa	Hirurogeita hamar
Poapy	Laurogei
Porundy	Laurogeita hamar
Sa	Ehun
Sa petei	Ehun eta bat
Sa Patei	Ehun eta hamaika
Sa Popa petei	Ehun eta berrogeita hamabi
TEKO	IZAN
(Che) ha'e	Ni naiz
(Nde) ha'e	Zu zara
(Ha'e) ha'e	bera da
(Ñande) ha'e / (Ore) ha'e	Gu gara
(Pe'í) ha'e	Zuek zarete
(Ha'ekuéra) ha'e	Haiek dira

GUEREKO	UKAN/EDUKI
Che aguereko	Nik dut / daukat
Nde reguereko	zuk duzu/ daukazu
Ha'e oguereko	Hark du/ dauka
Ñande/Ore jaguereko	Guk dugu/ daukagu
Pe'í peguereko	Zuek duzue/ daukazue
Ha'ekuéra oguereko	Haiek dute/ daukate
¿Mávapa ?	NOR?
¿ Mba'épa ?	ZER?
¿ Mávape?	NORI?
¿ Máva mba'épa?	NOREN?
¿ Máva ndí?	NOREKIN?
¿ Moópa ?	NON?
¿Mamóguipa ?	NONGO?
¿Mamóguipa?	NONDIK?
¿ Mamógotoy ?	NORA?
¿Mba'érepa ?	ZERGATIK?
¿Araka'épa?	NOIZ?
¿ Mbovýpa ?	ZENBAT?
¿adítza + icha (ej. Reipotajaicha)	NOLA?
Mba'éichapa ?	NOLAKO(a)?
Che/ chemba'e	NIRE(a)